

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Закона за здравето

Обн., ДВ, бр. 70/2004 г., доп., бр. 46/2005 г., изм. и доп., бр. 76, 85, 88, 94 и 103 от 2005 г., изм. и доп., бр. 18/2006 г., изм., бр. 30 и 34 от 2006 г., изм. и доп., бр. 59, 71, 75 и 81 от 2006 г., изм., бр. 95 и 102 от 2006 г., бр. 31, 41 и 46 от 2007 г., изм., бр. 53/2007 г., изм. и доп., бр. 59/2007 г., изм., бр. 82/2007 г., изм. и доп., бр. 95/2007 г., изм., бр. 13 и 102 от 2008 г., изм. и доп., бр. 110/2008 г., бр. 36 и 41 от 2009 г., изм., бр. 74, 82, 93 и 99 от 2009 г., изм. и доп., бр. 101 от 18.12.2009 г., доп., бр. 41 от 1.06.2010 г., изм. и доп., бр. 42 от 4.06.2010 г., изм., бр. 50/2010 г., изм. и доп., бр. 59/2010 г., изм., бр. 62/2010 г., изм. и доп., бр. 98/2010 г., изм., бр. 100/2010 г., изм. и доп., бр. 8/2011 г., доп., бр. 9, 45 и 60 от 2011 г., изм., бр. 38/2012 г., изм. и доп., бр. 40, 54 и 60 от 2012 г., изм., бр. 82, 101 и 102 от 2012 г., бр. 15, 30, 66 и 68 от 2013 г., доп., бр. 99/2013 г., изм., бр. 104/2013 г., изм. и доп., бр. 106/2013 г., бр. 1/2014 г., изм., бр. 98/2014 г., доп., бр. 107/2014 г., изм., бр. 9/2015 г., доп. ДВ, бр. 72/2015 г.

§ 1. В чл. 19, ал. 4 се изменя така:

„(4) Редът за упражняване на държавен здравен контрол се определя с наредба на Министерския съвет“.

§ 2. Член 35 се изменя така:

„Чл. 35. (1) Органи на държавния здравен контрол за осъществяване на превантивен контрол относно предвижданията на устройствените планове и на предлаганите решения на инвестиционните проекти, както и на изпълненото в съответствие с тях строителство на обектите с обществено предназначение за спазване на здравните норми и изисквания, определени с нормативен акт, са регионалните здравни инспекции. За обектите с източници на йонизиращи лъчения държавният здравен контрол се извършва и от Националния център по радиобиология и радиационна защита.

(2) Органи на държавния здравен контрол:

1. дават здравни заключения в производствата по одобряване на общите устройствени планове и на подробни устройствени планове които подлежат на екологична оценка и/или предвиждат застрояване с обекти с обществено предназначение при условията и по реда на Закона за устройство по територията;

2. дават здравни заключения в производствата по издаване на решения по оценка на въздействието върху околната среда за инвестиционни предложения за строителство,

дейности и технологии или техни изменения или разширения при условията и по реда на Закона за опазване на околната среда;

3. извършват оценка на съответствието със здравните изисквания на инвестиционни проекти за строежи с обществено предназначение при условията и по реда на Закона за устройство по територията - за които не се извършва оценка на въздействието върху околната среда;

4. дават здравни заключения в производството по въвеждане в експлоатация на строежи с обществено предназначение при условията и по реда на Закона за устройство по територията;

5. извършват инспекции в хода на строителството и по време на експлоатацията на обекти с обществено предназначение.

(3) В експертните съвети за приемане на устройствени планове, инвестиционни проекти, екологични оценки и доклади за оценка на въздействието върху околната среда участват държавни здравни инспектори, които приемат отразяването на бележките в здравни заключения на органите на държавния здравен контрол.

(4) Държавният здравен инспектор, който участва в държавна приемателна комисия, дава становище за готовността на строежа за въвеждането му в експлоатация и подписва протокол образец 16, когато строежът отговаря на установените с нормативен акт здравни норми и изисквания. В случаите, при които са констатирани нарушения на здравните норми и изисквания, включително при провеждане на комплексните изпитвания в процеса на държавното приемане на обекта, държавният здравен инспектор издава отрицателно становище за готовността на строежа за въвеждането му в експлоатация.“

§ 3. В чл. 73 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинеи 1-3 се изменят така:

„(1) Дейностите по разрушаване или отстраняване на азбест и/или азбестосъдържащи материали от съществуващи строежи (сгради, строителни съоръжения, конструкции, технологични съоръжения, инсталации и други елементи на строежи) или кораби се извършват след получаване на разрешение от директора на регионалната здравна инспекция, на чиято територия се извършват.

(2) Разрешение по ал. 1 се издава по искане от и за сметка на лицата, на които се издава разрешение за строеж за извършване на основен ремонт, реконструкция, рехабилитация или разрушаване на съществуващи строежи, в които има вложен азбест и/или азбестосъдържащи материали.

(3) За получаване на разрешение по ал. 1 лицата по ал. 2 или упълномощени от тях лица подават заявление с приложенията към него по електронен път, чрез лицензиран пощенски оператор или в деловодството на регионалната здравна инспекция. Заявлението е по образец, публикуван на електронната страница на Министерството на здравеопазването и портала на регионалната здравна инспекция или на портала на Административната информационна система (АИС) – когато разрешението се дава като електронна административна услуга (ЕАУ).”

2. Създават се нови ал. 4-6:

„(4) Директорът на регионалната здравна инспекция не може да откаже получаване и регистриране на заявление и придружаващата го документация, когато:

1. са съставени като електронни документи и са изпратени по електронен път на електронния адрес на инспекцията с електронен подпис и/или са заверени с електронен

печат по смисъла на Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и Съвета от 23 юли 2014 г. от заявителя или от оправомощено от него лице, или

2. когато заявлението е подадено в деловодството на инспекцията на хартиен носител и заедно с приложенията на електронен носител;

3. в определените с административната информационна система (АИС) формати, като схемите, скиците и другите графични разработки се изработват и подават в графичен и цифров вид, а приложените документи – като сканирани копия от съответните документи - когато инспекцията е внедрил извършването на административното производство като електронна административна услуга (ЕАУ).

(5) Заявителите могат да подават заявлението и приложенията към него на хартиен носител. При поискване заявителят е длъжен да ги представи и на електронен носител.

(6) Заявлението по ал. 3 съдържа най-малко искане за издаване на разрешение за извършване на дейности по разрушаване или отстраняване на азбест и/или азбестосъдържащи материали от конкретен съществуващ строежи и данни за документа, с който се легитимира заявителят. Заявленията се придружават от:

1. план за работата, съдържащ конкретни мерки за осигуряване на здравето и безопасността на работниците и служителите на работното място с който се определят:

а) видът и очакваната продължителност на дейностите;

б) мястото на извършване на дейностите;

в) методите, които се прилагат при дейностите с азбест или азбестосъдържащи материали;

г) личните предпазни средства, които се осигуряват, където е необходимо;

д) характеристиките на използваното оборудване за защита на работниците, служителите и други лица, които се намират на мястото на извършваната работа или са в близост до него и за отстраняване на замърсяването с азбест;

е) предвидените мероприятия за опазване на околната среда;

ж) редът и начинът за доказване липсата на риск от експозиция на азбест на работното място след приключване на дейностите по разрушаване или отстраняване на азбест или азбестосъдържащи материали;

2. списък на ангажираните работници и служители;

3. удостоверение за обучение на работниците и служителите.“

3. Създава се ал. 7:

„(7) Директорът на регионалната здравна инспекция няма право да връща преписката за или да изисква представянето или доказването на изрично посочени от заявителя вече събрани или създадени данни (информация, документи и доказателствени средства), а е длъжен да ги събере служебно от първичния администратор на данните, независимо дали тези данни се поддържат в електронна форма или на хартиен носител.”

4. Досегашните ал. 4-6 стават съответно ал. 8-11.

§ 4. Член 74 се изменя така:

„Чл. 74. (1) Производството по издаване на разрешение за извършване на дейности по разрушаване или отстраняване на азбест и/или азбестосъдържащи материали от конкретен строеж или кораб започва от датата на постъпване на заявлението и придружаващата го документация по чл. 73 пред директора на регионалната здравна

инспекция чрез:

1. регистриране на заявлението съгласно вътрешните правила за организацията на деловодната дейност и документооборота на административния орган, или

2. регистриране на заявлението в базата данни на АИС на компетентния административен орган – при извършване на производството като ЕАУ.

(2) Разрешение по ал. 1 се издава в срок до 14 дни от датата на започване на производството.

(3) Органът осигурява незабавно извършване на проверка на заявлението и придружаващата го документация. При редовно подадено заявлението и придружаваща го документация административният орган се произнася в срока по ал. 2.

(4) При установяване на непълноти и пропуски в заявлението или придружаващата го документация заявителят се уведомява, като се определя срок за отстраняване на нередовностите. При извършване на производството като ЕАУ служебното уведомяване се извършва незабавно, а представените допълнително документи за отстраняване на нередовностите се регистрират автоматично в електронната преписка на заявлението.

(5) Всяко повторно внасяне на документи за отстраняване на нередовности в заявлението и придружаващата го документация се регистрира от административния орган. Срокът по ал. 2 за произнасяне започва да тече от датата на внасяне и регистриране на всички документи, с които са отстранени нередовностите.

(6) Директорът на регионалната здравна инспекция изпраща по електронен път преписката на директора на съответната регионална инспекция по околната среда и водите за даване на мнение за спазване на изискванията по опазване на околната среда при извършване на дейностите по разрушаване или отстраняване на азбест и/или азбестосъдържащи материали от конкретен строеж или кораб.

(7) Когато заявлението и/или приложения към него не са получени по електронен път или на електронен носител, становищата по ал. 6 се осигуряват от заявителя, като производството по издаването на разрешението по ал. 1 започва след внасяне и регистриране от административния орган на изискваните за конкретния случай становища и срокът по ал. 2 е едномесечен.

(8) До 14 дни от датата на получаване на електронния адрес на преписката със заявлението за издаване на разрешението по ал. 1 директорът на съответната регионална инспекция по околната среда и водите дава по електронен път мнение за законосъобразността на искането за издаване на разрешението по ал. 1, като отрицателните мнения за издаване на разрешението се дават като мотивирани възражения по законосъобразност. Непроизнасянето в този срок се приема като съгласие за извършване на дейностите по разрушаване или отстраняване на азбест и/или азбестосъдържащи материали и актът се издава без неговото мнение.

(9) При необходимост от отстраняване на нередовности, свързани с разрешаване на дейностите по разрушаване или отстраняване на азбест и/или азбестосъдържащи материали са установени нередовности и/или мнения против издаването на разрешение и/или има препоръки за промени по законосъобразност в плана за работа, заявителят отстранява нередовностите в определения срок, прилага справка с мотивирани обосновки срещу неприетите бележки и възражения в становищата на компетентните органи и изпраща или предава на органа поправената преписка.

(10) След внасяне и регистриране на поправената преписка по ал. 9 започва да тече 5 дневен срок за издаване на разрешението по ал. 1. При извършване на производството

като ЕАУ се прилага чл. 73, ал. 3.

(11) Директорът на регионалната здравна инспекция се запознава с искането за издаване на разрешението за извършване на дейностите по разрушаване или отстраняване на азбест и/или азбестосъдържащи материали и приложенията към него, с резултатите от съгласуването и от експертизата и с резултатите от отстраняване на бележките и възраженията, ако има такива, и:

1. издава разрешението за извършване на дейностите по разрушаване или отстраняване на азбест и/или азбестосъдържащи материали; или

2. издава мотивиран отказ – в случаите, когато не са изпълнени нормативно установени условия и ред за неговото издаване и/или има неотстранени бележки и възражения по законосъобразност.

(12) Директорът на регионалната здравна инспекция не може да издава немотивиран отказ или мотивиран по целесъобразност отказ за издаване на акта.

(13) Директорът на регионалната здравна инспекция уведомява незабавно заявителя за издадения акт по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(14) Неиздаването на разрешение или на отказ за извършване на дейностите по разрушаване или отстраняване на азбест и/или азбестосъдържащи материали в срок се смята за мълчаливо съгласие за извършване на дейностите по разрушаване или отстраняване на азбест и/или азбестосъдържащи материали в съответствие с предложения план за работата по чл. 73, ал. 6, т. 1.”

Преходни и заключителни разпоредби

§ 5. (1) Законът влиза в сила от ..... /*подлежи на допълнително уточнение*/.

(2) В срока по ал. 1 подзаконовите нормативни актове по прилагането на закона се привеждат в съответствие с този закон и Министерският съвет приема наредбата по чл. 19, ал. 4.

§ 6. Започнатите до влизането в сила на този закон производства, при които има внесено заявление и започнати действия, се довършват по досегашния ред.

МОТИВИ
към Закона за изменение и допълнение
на Закона за здравето

Предлаганият проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за здравето /ЗИД на ЗЗдр./ е част от пакета законопроекти, чиято цел е да облекчи административното регулиране на инвестиционния процес чрез отмяна или облекчаване на регулаторните режими, което да има за последица облекчаване на законодателните изисквания, определени като административна тежест и съкращаване на времетраенето на администриране, а оттам и съкращаване на времетраенето както на съответните етапи: устройствено планиране, инвестиционно проектиране и строителство поотделно, така и съкращаване на общото времетраене на инвестиционния процес. Най-общо това може да бъде осъществено, като се постигне следното:

- съкращаване продължителността на инвестиционния процес по отношение на общото необходимо време за неговото администриране;
- облекчаване на регулирането на инвестиционния процес, без да се намалява нивото на защита на публичния интерес, на правата на гражданите, както и на опазването на околната среда, човешкото здраве и природните ресурси – в случаите, когато това е приложимо;
- преценяване възможността за максимално съвместяване на регулаторните режими в отделните етапи на инвестиционния процес;
- създаване на регулиране, което не е по-утежнено от съответстващо регулиране, уредено в правото Европейския съюз – в случаите, когато това е приложимо;
- създаване на законови предпоставки за осъществяване на регулаторните режими в инвестиционния процес като електронни услуги, когато това е приложимо.

В изпълнение на дейност 2 „Намаляване на административната тежест в устройственото планиране и в реализацията на инвестиционните проекти” по проект КБ 11-31-1/06.10.2011 г. „Усъвършенстване на инвестиционната политика в Република България чрез по-добро регулиране на инвестиционния процес и чрез развитие на електронното управление”, осъществяван с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет 2007-2013“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, при извършения анализ на действащата нормативна уредба относно съдържащите се в ЗЗдр. режими са установени общо 7 режима във всичките пет етапа на инвестиционния процес – по един режим в етапи 1, 2, 4 и 5 и три режими в етап 3. Тези етапи са определени съобразно възприетото в посочения проект, като етап 1 е „определяне на територия и разрешаване изработването на ПУП“, етап 2 – „съгласуване, приемане и влизане в сила на ПУП“, етап 3 – „разрешаване на инвестиционното проектиране и съгласуване на инвестиционните проекти“, етап 4 – „одобряване на инвестиционните проекти и разрешаване на строителството“ и етап 5 – „изпълнение на строителството и въвеждане на обектите в експлоатация“.

На първо място промяната в чл. 19, ал. 2, т. 11 от закона има за цел да постигне яснота, че няма отделен самостоятелен режим, а контролът се осъществява по общия ред, разписан в Закона за устройството на територията /ЗУТ/. С втората промяна в чл. 19, ал. 4 това се потвърждава, като се предлага:

1. тези случаи да се изключват от уредбата в наредбата;

2. да се измени органът, на който законът делегира правомощието да приеме този много важен подзаконов акт по прилагането на закона, като поради комплексния характер на уредбата, засягаща множество материи епо-подходящо актът да бъде приет от Министерския съвет.

В действащата разпоредба на чл. 35 от ЗЗдр. се съдържат на практика 5 режима, доколкото посоченото съгласуване касае различните етапи на инвестиционния процес – на устройствените планове в етап 1, на инвестиционните проекти в етапи 3 и 4, както и в последния етап при въвеждането на обектите в експлоатация. В закона не са определени условия и срокове за упражняване на режимите. Това се потвърждава и от чл. 16а и сл. от Наредба № 36 от 21.07.2009 г. за условията и реда за упражняване на държавен здравен контрол, издадена от министъра на здравеопазването, съгласно която държавният здравен контрол на обектите с обществено предназначение се извършва както в процеса на тяхното проектиране и изграждане, така и в процеса на експлоатацията им. Също с подзаконов нормативен акт се разширява обхватът на удостоверителните режими. За основни етапи на инвестиционния процес е допуснато до няколко пъти даване на становища под различна форма и от различни лица – инспектори с ограничена квалификация по аспекти по които не притежават компетентност. За едно и също нещо е позволено да се дават различни заключения, макар и под условие. Подобен подход създава условия за корупционна среда и е една от причините за неправомерно възпиране и забавяне на инвестиционния процес.

С предлаганите промени се отменят режимите като самостоятелни чрез включването им като вътрешни услуги към режимите на съответните закони – ЗУТ, ЗООС, ЗБИЯЕ и др., като се препраща към единните съгласувателни процедури, предложени с промените в ЗУТ, където е съобразена спецификата на съгласуването от гледна точка на компетенциите на органите на здравния контрол.

Подобен подход е възприет и с промените в чл. 73 и 74 от ЗЗдр., когато има издаване на разрешение за строителство, а досегашният ред се запазва за останалите случаи.

Режимите – уведомителен и регистрационен, съдържащи се в чл. 36, ал. 1, съотв. в ал. 3, както и предписанията в чл. 38 от ЗЗдр. са такива, които се реализират извън етапите на инвестиционния процес и са свързани с извършването на самата стопанска дейност. Тъй като този въпрос е извън обхвата и целта на настоящите промени, касаещи режимите в устройственото планиране, инвестиционното проектиране и строителството, а не всички режими, към момента не се предлагат промени за подобряване на условията за осъществяване на стопанска дейност. Но трябва да бъде посочено, че така разписан регистрационният режим в чл. 36, ал. 3 от ЗЗдр., макар да не е за регистрация на лица като условие за извършване на стопанска дейност, а на обекти, противоречи пряко на чл. 16 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол на стопанската дейност /ЗОАРАКСД/, указващ изискванията да бъдат определени със закон, а не с подзаконов акт, с оглед на което е препоръчително да бъдат предприети действия за съответни изменения и в тази част на закона.

Очакванията са, че в резултат на предложените промени ще се постигне по-ясна, в съответствие със ЗОАРАКСД уредба, като при това в още по-голяма степен ще се постигне и защита на здравето на хората, доколкото по-добрата уредба и процедури ще способстват както за облекчаване на процеса, така и за по-голямата ефективност на здравния контрол в случаите, когато такъв е необходим и законоустановен. С препращането към единния облекчен и общ режим, определен в ЗУТ се отменят паралелни режими, което освен облекчение за участниците в инвестиционния процес ще

улесни и подобри законосъобразността на действията на компетентните органи и администрации.

Заб.

В съответствие с т. 3.6 от Раздел II на документацията за обществената поръчка в мотивите трябва да бъдат отразени резултатите от общественото обсъждане (обществената консултация) на законопроекта. По този законопроект има направени при общественото обсъждане предложения и бележки, които не са отразени, защото противоречат на ЗОАРАКСД.

За законодателна икономия е препоръчително да не бъде изготвян самостоятелен ЗИД на ЗЗдр., а промените да бъдат предложени като ПЗР към друг изменителен закон, с който са свързани, напр. ЗИДЗУТ.

ВНОСИТЕЛ: